

MISSION
Matmiljö
Deltagarpolicy

Mission Matmiljö vill vara en plattform med meningsfullt deltagande för alla, även **MARGINALISERADE** och **ANNARS EXKLUDERADE AKTÖRER**. Vi strävar efter att allas deltagande ska resultera i verklig förändring i både policy och praktik. Att en plattform förvandlas till en sfär för **VERKLIGT** och **MENINGSFULLT** deltagande sker inte per automatik, utan är resultatet av arbete med både mikro- och makropolitiska relationer. Mission Matmiljö ska öppna upp större **“DELTAGANDESFÄRER”** vid sidan av etablerade och mindre transparenta rum för deltagande. Vi är ödmjuka inför förtroendet som det innebär att bygga en **INTERNATIONELL PLATTFORM**, och har därför tagit fram denna deltagarpolicy som Mission Matmiljö har som ambition att förhålla sig till.

“Reformaten, Organic Sweden, MatLust Utvecklingsnod och Världsnaturfonden WWF känner inom Mission Matmiljö stor tillit för varandra, vilket uppmuntrar oss att vara modiga med våra idéer och djärva i vårt utförande. Vi tar det oväntade alternativet före det säkra och försöker alltid bryta ny mark i vår jakt på innovation för systemförändring. Den här ansatsen vill vi dela med så många som möjligt.”

Mångfald och jämlikhet för systemförändring

Matmiljön – platsen där mat möter konsument, såsom butiken, restaurangen, skolan eller digitala miljöer – är en nyckel till vilka val som görs. Dagens matmiljöer bidrar inte alltid till hållbara och hälsosamma matval. Matmiljöerna behöver utvecklas så att de stärker folkhälsa, ekonomi och hållbar matproduktion.

Som innovationsplattform hjälper vi till att möta de olika utmaningar som finns i vår matmiljö, och det är vår övertygelse att människors olikheter, erfarenheter och

unika förutsättningar skapar en kreativ, dynamisk och innovativ grogrund där såväl vi som vår plattform kan växa mot målet att *Sveriges publika matmiljöer år 2033 säkrar människans, samhällets och naturens behov.*

Genom skapandet av öppna och utforskande arenor, samt genom att adressera rotorsaker till att dagens matmiljöer ser ut som de gör, vill vi bygga en innovationsplattform som kan frambringa innovativa lösningar som rör oss mot systemförändring för en hållbar framtid.

Ramverket för vår plattform

1 Vi är medvetna att Mission Matmiljö finansieras med offentliga medel, och följer därför WWF Sveriges rutiner för inköp och upphandling.

2 Samverkan mellan matproduktion och matkonsumtion är viktig att belysa. En produktion som gynnar människans och planetens hälsa är ett fundament för de matmiljöer som missionen syftar till. Det är också en sådan matproduktion som konsumtionen inom matmiljöerna ytterst borde främja – regenerativ, resilient och naturpositiv, och det är den konsumtion vi främjar.

3 Vi tror att vår mission om hållbara matmiljöer kan bidra till att återskapa konsumenters relation till mat men också till natur och lantbruk, där ökade kopplingar mellan stad och land ger ytterligare effekter, både för social och ekonomisk hållbarhet.

4 Kärnteamet åtar sig att följa deltagandepolicyn, och projektledaren är ytterst ansvarig att den efterföljs under missionens alla faser.

Inkludering och deltagande för en lyckad mission

Samverkan

Vi angriper missionen genom tre huvudsakliga kategorier – dagligvaruhandeln och retail, hotell- och restaurangbranschen (HoReCa), och offentligt finansierade matmiljöer. Vi strävar efter dialog med aktörer i hela ledet (t.ex. lantbruk, livsmedelsbranschen, näringsliv, offentlig sektor, forskning och civilsamhälle) där branschaktörer och ätare öppet och transparent kan diskutera utmaningar och möjligheter, "konventionella jättar" lika mycket som "innovativa spjutspetsar."

- Vi väger alla intressenters deltagande lika. För att undvika "interest capture" av missionens intresse är alltid deltagande av aktörer jämlikt. Ett företag kan till exempel inte representeras av 4 personer i samma event ifall en civilsamhällesorganisation endast representeras av en person. Då reglerar kärnteamet och säkerställer att alla aktörer representeras av en deltagare.
- Vi är medvetna om de intressekonflikter som kan finnas i livsmedelssystemet. Vi tror dock att dialog och samverkan kan föda en gemensam syn på systemet vi verkar inom. Kärnteamet är ansvariga för att exkludera deltagare där risken för intressekonflikt är överhängande.
- Att kommunicera tillbaka till medborgarna de insikter, kunskaper och visioner som genereras genom inspel från såväl efterfrågesidan som från övriga aktörer i systemkartläggningen är en central del i att skapa engagemang för plattformens mission. Vi använder därför ett lättillgängligt språk och tydliga budskap i vår kommunikation utåt, vilken är riktad till alla aktörer som ska vara del av omställningen.
- Vi strävar efter att bryta silos och föra samman aktörer som utan missionen skulle sakna en gemensam plattform. Prioriterat inom missionen är att förankra och realisera forskning och empiri för systemomställningen genom att vara modiga, testa och experimentera. Vårt evidensbaserade arbetssätt betyder att event har minst en relevant forskare representerad inom respektive matmiljökategori och att prototyper har en teori som kopplar till vetenskap bakom sig.

Geografi

Sverige är missionens geografiska avgränsning men en internationell uppkoppling är viktigt då majoriteten av den mat som konsumeras i Sverige berörs av internationella produktions- och handelskedjor. Matkulturen och de krafter som har inflytande över våra val påverkas dessutom av trender och vanor utanför landets gränser. Vi kommer att hämta kunskap och idéer globalt och verka för att sprida våra resultat via internationella nätverk.

- Vi är medvetna om den Stockholmscentrering som plattformens nuvarande kärnteam representerar och missionen därmed riskerar. Våra event kommer dock att möjliggöra landsomfattande deltagande, dels genom digitala och hybrida tillfällen, men också genom att göra fysiska nedslag i södra, norra, och mellansverige.
- Vi prioriterar att lägga träffar och workshoppar i så kallade socioekonomiskt utsatta områden eftersom människor här drabbas hårdast av ohållbara och ohälsosamma matmiljöer.
- Vi inhämtar kunskap och söker internationella erfarenhetsutbyten för att utmana invanda föreställningar och lära av andra.

Representation

Ett sätt som plattformen önskar involvera efterfrågesidan är via medborgardialoger, medborgarforskning eller så kallad "citizen science." Dessa samskapande processer ska spegla samhället, och vi åtar oss därför att sträva efter så stor mångfald som möjligt för att visionera fram radikalt annorlunda matmiljöer som tar fasta på olika människors behov och som möjliggör en rättvis och ekonomiskt hållbar konsumtion inom de planetära gränserna.

- Vi är medvetna om homogeniteten inom missionens kärnteam, och försöker därför alltid ställa oss frågan "vem är inte i rummet" när vi bjuder in till och bygger vidare på tidigare aktiviteter.
- Vår matkonsumtion är starkt präglad av sociala och kulturella normer relaterade till genus. De initiativ som tas inom innovationsplattformen ska analyseras utifrån ett genusperspektiv, och vi beaktar alltid könsfördelningen bland deltagare med strävan efter jämn fördelning.
- Utöver genus är vår ambition att genomföra projektet med ett intersektionellt perspektiv, där flera faktorer samtidigt är av betydelse när vi tar hänsyn till olika diskrimineringsgrunder.
- Plattformens arbetsspråk är i första hand svenska i Sverige och engelska i internationella sammanhang. Vi vill använda ett lättillgängligt språk i vår utåtriktade kommunikation och strävar efter att anpassa plattformens språk efter mottagare.
- Ungas matvanor och perspektiv har en central plats i missionen, som bärare av framtida generationers matvanor behöver unga få större utrymme att påverka. Mission Matmiljö försöker därför att involvera unga i så hög grad som möjligt.

Rådgivande grupper

Att etablera rådgivande grupper med nyckelaktörer är en av innovationsplattformens hörnstenar som syftar till att säkra evidens, relevans, gemensamt lärande och kollektiv intelligens samt skapa förankring och engagemang. Rådgivare väljs för sin expertis, men är i rollen som rådgivare inte opartiska vid sina åsikter eller rekommendationer, det är därför viktigt att vi reglerar strukturen.

- Mission Matmiljö knyter till sig rådgivande expertis för att säkerställa att missionens ansatser, fokus och slutsatser är relevanta och angelägna.
- Projektgruppen för plattformen åtar sig att skapa de tematiska indelningarna samt föreslå aktörer inom de rådgivande grupperna. Inom varje tema ska en rådgivare vara godkänd av samtliga övriga rådgivare innan gruppen är fastställd.
- Förhållningssätt för vägt deltagande och intressekonflikt gäller även för rådgivande grupper.
- Ungas matvanor och perspektiv har en central plats i missionen, som bärare av framtida generationers matvanor behöver unga få större utrymme att påverka. Mission Matmiljö ska därför ha en rådgivande grupp bestående av ungdomar. Vi använder Friday for Futures övre åldersgräns på 26 år.

Varför en deltagarpolicy?

Syftet med inkluderingspolicyn är att slå fast vikten av ett löpande och aktivt inkluderingsarbete inom Mission Matmiljö. Policyn omfattar alla nivåer i plattformens organisation och alla som är verksamma inom den. När det gäller arbetsrättsliga perspektiv på inkludering och icke-diskriminering finns lagstiftning, som Mission Matmiljö självklart ska följa. Denna policy beskriver vad vi vill göra utöver det, med fokus på vårt uppdrag och verksamhet.

Inkluderingsarbetet ska präglas av ett normkritiskt förhållningssätt. Normer är uttalade och ofta omedvetna föreställningar om vad som utmärker den som tillhör normen, till exempel vad som utmärker en kvinna eller man. De sätter gränser både för den som tillhör normen och den som inte gör det. Normer skapar också hierarkier som kan leda till diskriminering av dem som inte tillhör normen. Diskriminering innebär bland annat att människors kompetenser inte tas tillvara.

En normkritisk hållning innebär att se normerna omkring oss, och hos oss själva. *Är de bra eller är de begränsande?* Inom plattformen åtar vi oss att granska rådande normer och våra antaganden eftersom de styr hur vi agerar.

Deltagarpolicyn ska utmana oss, inte bara i vår genusanalys och vårt normkritiska samt intersektionella tänkande. Den förväntas också utmana invanda arbetssätt och beslutsordningar för att främja innovation och bidra till inkludering för en rättvis omställning. Ett tydligt och genomgående inkluderingsarbete gör det också lättare att redan från början nå de grupper som idag inte finns med i vår verksamhet.

Det är först när Mission Matmiljö finns till för alla i samhället som vi kommer närmare vårt mål att matmiljöerna ska främja en rik matkultur, bidra till god folkhälsa, vara basen i en välfungerande ekonomi och främja regenerativ, resilient och naturpositiv matproduktion inom de planetära gränserna.